

På sporet af julens sange (1)

Udarbejdet af Dorte Haraldsted Mortensen, KP

Målgruppe: 5.-10. klasse, Ungdomsuddannelser, Voksenuddannelser

På sporet af julens sange (1)

Beskrivelse

Mette Frisk og Phillip Faber finder frem til den lejlighed, hvor "Højt fra træets grønne top" blev sunget første gang. For hvad er historien bag en af julens allerstørste sange? Er det en rigtig familie, vi synger om, og hvorfor er netop den julesang blevet så stort et hit? Programmet går tilbage i tiden og sætter scenen for, hvordan vores fælles sangskat blev skabt.

Pædagogisk note

Julesangen "Højt fra træets grønne top" emmer af hjemlig hygge, og i ægte biedermeier-stil er hjemmet og familien i centrum. De småborgerlige dyder hersker, hvor idealet er en børnerig familie, som lever i harmoni.

Journalist Mette Frisk og korleder Phillip Faber er på sporet af Danmarks mest berømt julesang. De undersøger både den krisetid, sangen er skrevet i, juletraditioner i det københavnske borgerskab og sangens persongalleri. Peter Faber skrev sangen som en lejlighedssang til sin egen families juleaften i 1847, men den har siden fungeret som en facitliste på, hvordan man holder en "rigtig" dansk jul, og sammen med "Peters jul" har den spillet en afgørende rolle for, hvordan vi fejrer jul i dag. Tidens nationalromantiske tanker kommer tydeligt til udtryk, og kan være en lejlighed til at introducere periodens særlige kendetegn i dansk eller musik. Vælg kapitelsæt under afspilning og få hjælp til at finde relevante nedslag omkring samtid, personer, melodi, komponist osv. Under links finder du tekst samt mere information om sangen og perioden.

Kapiteloversigt og kapitelindhold

Kapitelsæt: Højt fra træet grønne top

01:	Hvem er Peter Faber? Videnskabsmanden med de mange talenter.	00:00:29
02:	Hvad gør sangen til alle danskeres julesang? Fra lejlighedssang til alle danskeres julesang.	00:02:07
03:	Risarkivet Fra tradition for de få i det bedre borgerskab til allemandseje.	00:02:48
04:	Juletræets historie Fra tysk middelaldertradition med symbolske referencer til kundskabens træ til dansk totempæl.	00:05:31
05:	De historiske personer i sangen Under et besøg i Familiens Fabers lejlighed undersøges, hvor personerne fra arkiverne optræder i sangen.	00:06:59
06:	Sangens samtid Under et besøg på Statens Museum fra Kunst fortæller ekspert om guldalderen, hvor man i midten af 1800-tallet dyrkede det nationale og den fælles historie.	00:12:12
07:	Komponisten Philip Fabers deler hypoteser om melodiens tilblivelse. Den melodi vi kender i dag er skrevet af Hornemann, som efter deres fælles kampsang og landeplage "Den tapre landsoldat" skabte en ny klassiker.	00:15:01

-
08:	I krigs- og revolutionstid	00:18:38
	"Den tapre landsoldat" opmuntrede soldaterne til gejst under Treårskrigen i en tid med revolutionsstemning i hele Europa, hvor borgerskabet krævede en ny forfatning og grundlov.	
09:	Det Kongelige Bibliotek	00:20:50
	Det originale nodepapir og den første udgivelse, som er arkiveret på Det Kongelig Bibliotek.	
10:	Julesang med nationalfølelse	00:22:33
	I den endelige version bliver der tilføjet et ekstra vers om Henrik, der skal være fændrik (fanebærer).	
11:	Melodien	00:23:36
	Melodien udtrykke stor glæde og skaber tonemaleri med sine mange hop og spring.	
12:	Pigekoret synger	00:25:46
	Philip Fager dirigerer DR's pigekor på Gråbrødre torv, hvor "Højt for træet" blev sunget for første gang.	

Links

Højskolesangbogen: Sangtekst samt info om digter og komponist

<https://hojskolesangbogen.dk/om-sangbogen/historier-om-sangene/h-i/hoejt-fra-traeets-groenne-top>

Aarhus universitet: Om sangen og original tekst

<https://danmarkshistorien.dk/vis/materiale/peter-faber-juletraeet-sang-for-boern-hoejt-fra-traeets-groenne-top-1847-48/#note3end>